

Lördagen den 9 april 1949 får betecknas som Vetlanda Konstförenings födelsedag. På dåvarande stadsarkitekt Hammaréns initiativ samlades en grupp konstintresserade personer i drätselkammarens sessionssal. Ytterligare en sammankomst ägde rum innan man den 2 maj 1949 höll ett konstituerande sammanträde.

Den första styrelsen valdes och till ordförande utsågs Sixten Allvin. Övriga styrelseledamöter var Kerstin Fältenborg, Enoch Johansson, Erland af Geijerstam och Artur Wikell. Till suppleanter valdes Martin Tingfeldt, Sven Hirsch och Nils Kjellander. Årsavgiften fastställdes till fem kronor.

Vid årsmötet 2002 bestämdes om att föreningen skulle ha elva ordinarie ledamöter och inga suppleanter och så ser styrelsens sammansättning ut även idag.

Föreningens målsättning var att öka kännedomen om och förståelsen för god konst. Man ville arbeta för det sköna och äkta och motarbeta det banala och triviala. En målsättning som efter sjuttio år fortfarande präglar föreningens verksamhet.

Vid årsmötet den 22 mars 1950 beslutades om att ett arbetsutskott skulle inrättas. De första invalda här blev Gully Lätth, Harald Erlandsson, Gunnar Samuelsson, Eugen Höglund och Arne Jacobsson. Arbetsutskottet består idag av sexton personer. Utskottet är indelat i grupper om fyra personer, där varje grupp är ansvarig för ett par utställningar per år. Många konstintresserade har genom åren gjort en stor insats i arbetsutskottet och är till stor hjälp vid uppbyggandet av utställningar. Sedan vi 1986 flyttade in i våra nuvarande lokaler gör

gruppen en fantastisk insats genom att alltid hålla utställningslokaler-
na fräscha och fina. Dessutom har de ett stort ansvar för vakthållning
av våra utställningar. Detta arbete omfattar inte mindre än cirka sju-
hundra timmar om året.

Naturligtvis har konstutställningarna varit den mest betydelsefulla
delen av föreningens verksamhet. Till att börja med anordnades en
utställning per år, men antalet utställningar ökade snabbt. En av an-
ledningarna var dåtida samarbetet med Riksförbundet för Bildande
Konst och vars vandringsutställningar ofta hittade en trogen publik i
Vetlanda. De senaste trettio åren har sju till åtta utställningar arrang-
erats per år. Under de sjuttio år som föreningen verkat är det mer än
sjuhundra konstnärer som ställt ut i Vetlanda Konstförenings regi.
Antalet utställningar överstiger fyrahundra. Av dessa utställningar har
mer än hälften arrangerats under de senaste trettio åren. Den årliga
utställningsverksamheten har expanderat i både antal utställningar
och utställningarnas storlek.

Under senare år har föreningen försökt att på ett mer aktivt sätt
engagera ungdomars konstitresser i vår kommun. Detta har vi gjort
genom att inbjuda bild och formgivningselever vid gymnasieskolan till
en kortare utställningsperiod under våren. Deras konst har nått stor
uppmärksamhet.

År 2008 presenterades en nyhet för våra medlemmar och även för
övrig konstitresserad publik i vår kommun. Vi startade då våra så
kallade "Bytarträffar". Dessa innebär att man får lämna in konstverk till
en utställning där föremålen sedan säljs till begärt pris. Detta har rönt
stor uppskattning och har förekommit cirka vartannat år sedan 2008.
Senast var det 2018 då omkring 150 konstverk lämnats in och en
tredjedel hittade nya ägare.

2012 arrangerades en utställning där föreningens egna medlemmar
hade möjlighet att ställa ut. Intresset var stort och många medlemmar
hörsammade inbjudan. Publiktillströmningen lät inte vänta på sig och
utställningen blev en succé.

Det är svårt att uppskatta antalet besökare, men med all sannolikhet är det flera hundra tusen som sett föreningens utställningar under årens lopp.

Att här gå in på speciella utställningar skulle bli alldeles för omfattande, men tre vill jag nämna något om.

Den första är minnesutställningen med Roland Lindbergs målningar och skulpturer. Vetlanda Konstförening arrangerade en av Roland Lindbergs allra första utställningar. Det var i början av 1960-talet och utställningen var förlagd till Withalaskolan. Under hela sitt verkssamma liv dök Lindbergs målningar upp i utställningar och vid utlottningar. Numera är han en ofta förekommande konstnär vid de så kallade bytarträffarna. I konstföreningens samlingar är han den konstnär som är representerad med flest konstverk. Med stor sannolikhet är han den konstnär som är vanligast förekommande i hemmen runt om i Vetlanda. Minnesutställningen 1995 blev mycket uppskattad och besöktes av cirka 1500 personer.

En annan utställning att notera är den med Lena Cronqvist 1997. Efter tre års bearbetning lät hon sig övertalas och Vetlanda blev en av de få platser i Sverige där hon under en femårsperiod haft en utställning. Inte ens Stockholm hade vid denna tidpunkt haft den stora äran. Utställningen som visades i Vetlanda kom till stor del från USA och efter Vetlanda transporterades utställningen till Norge. Året efter utställningen i Vetlanda blev hon tilldelad professors namn av den svenska regeringen. Samma år blev hon vid Bukowskis auktionsfirma i Stockholm den då högst betalda levande svenska konstnär genom tiderna. En målning av Lena Cronqvist betalades då med 684 000 kronor. Idag värderas hennes målningar till flera millioner. För ett par år sedan betalades målningen Trolovning med tolv och en halv million kronor. Målningen hänger idag på Värmlands Museum i Karlstad. Lena Cronqvists bilder väckte Vetlandaborna. Varken förr eller senare har en utställning engagerat invånarna mer och i lokaltidningen fanns många artiklar och synpunkter.

Detta medförde också att utställningen blev synnerligen välbesökt.

En konstnär som har betytt mycket för Vetlanda Konstförening är Reinhold Ljunggren. Det var med mycket stor glädje föreningen arrangerade minnesutställningen i början av 2008. Utställningen var en av de största sedan Ljunggrenutställningen på Waldemarsudde 1973. Konstnären har haft flera utställningar hos konstföreningen, både separat och tillsammans med andra. Dessutom har han gjort fyra motiv från Vetlanda som i hela serier har köpts in av konstföreningen och sedan sålts till medlemmarna till ett förmånligt pris. Den första bilden var Sollinska huset som gavs ut till föreningens trettioårsjubileum 1979. Andra bilder är Bäckseda kyrka 1984, Konstföreningens hus 1987 och Mela kvarn 1991. Genom dessa utgåvor och övrig försäljning vid utställningar har omkring 1500 grafiska blad av Reinhold Ljunggren hittat lyckliga ägare genom Vetlanda Konstförening.

Lämpliga lokaler att ha konstutställningar i var under många år ett stort problem. Utställningarna hölls på skilda platser och inte sällan i någon skola. Då Konstföreningens förste ordförande Sixten Allvin inrättade Vetlanda Museum i det gamla stadshuset vid torget, disponerade föreningen tre mindre rum i dessa lokaler. När museet flyttade och fick större utrymme i det gamla tingshuset, så följde Konstföreningen med och arrangerade med jämna mellanrum sina utställningar i dessa lokaler. Verksamheten växte i snabb takt och 1985 såg man möjligheterna som det gamla biblioteket i Apoteksparken gav. Efter många diskussioner lyckades man få politikerna på rätt sida och föreningsmedlemmar började genast med ett omfattande arbete att invändigt göra i ordning Konstföreningens Hus i Apoteksparken. Omvandlat i pengar uppskattades arbetet och investerat kapital till etthundra tusen kronor i dåvarande värde. Under åren har vid ett flertal tillfällen spotlights och övrig belysning bytts ut och förbättrats för stora summor. 2017 gjordes den senaste investeringen av belysning till en kostnad av ca. sjuttio tusen kronor. Med en delfinansiering från Wernerstiftelsen var denna investering möjlig.

Övervåningen har vid ett flertal tillfällen renoverats av föreningens

medlemmar och försetts med ny belysning. 2011 gjordes ett omfattande arbete och ett förnämligt arkiv att förvara samlingen har byggts. På övervåningen visas konstföremål som köpts in och mottagits som gåvor och ingår i den allt mer omfattande konstsamling som idag ägs av Konstföreningen.

Den förste som fick ställa ut i det invändigt nyrestaurerade huset var Smålandskonstnären Sven Ljungberg ifrån Ljungby. Utställningen med honom öppnades den 13 september 1986. Invigningen hölls emellertid den fjärde oktober 1986. Då var inte mindre än trettioen konstnärer representerade. Varje konstnär bidrog med tre konstverk. Konstföreningen hade tidigare haft nära samarbete med samtliga inbjudna konstnärer. Vetlanda Konstförening fick som gåva ta emot ett konstverk av respektive konstnär. Dessa gåvor var till stor hjälp för föreningen till att bekosta de utgifter man hade i samband med renoveringsarbetet. Dessutom kom en ny stor utgift då lokalhyran skulle betalas till Vetlanda kommun. Tack vare ett fantastiskt arbete av arbetsutskottet och styrelsens medlemmar klarade man av den stora investeringen. Konstföreningens Hus i Vetlanda är bland Sveriges konstnärer idag en mycket uppskattad lokal att ha utställningar i.

En annan verksamhet som har och har haft stor betydelse är de årligen återkommande konstresorna. Den första företog man den artonde september 1955. Målet var att bese tandläkare Rydén konstsamling på Eka. Efter besöket färdades man med buss till Prinsnäs, där man tittade på målningar av Per Hörberg. Utflykten kostade sex kronor och då ingick även kaffe på Bjurviks pensionat. Nästa resa gick tre år senare till Stockholm. De senaste trettio åren har man i regel företagit minst en resa per år. Målen har inte bara legat inom Sveriges gränser utan även Danmark, Norge, Finland, Åland, Frankrike, Tyskland, Holland, Belgien och England har besökts. 1979 företogs den första resan genom Europa och Paris var målet. Med Paris som mål har liknande resor genomförts ett flertal

gångar och de har alla varit mycket uppskattade av medlemmarna. Jubileumsåret 1999 var Vetlanda Konstförening bland de första att se den berömda musicalen Mamma Mia på Prince Edward Theatre i London. Många stora muséer besöktes också. Denna gång var det premiär för Konstföreningen med flyget som transportmedel. 2006 och 2007 anordnades tre olika resor "I Ludvig Frids fotspår". Två gick i sydlig riktning och en norrut till sjön Tåkern och Appuna kyrka i Västergötland, där Frid målat omfattande kyrkomålningar, dels i koret 1889 och altartavlan 1898.

Konstresor med musikinslag har varit populära. På senare tid har vi kombinerat konstresor med att besöka Vetlandatjejen "Lena Philipssons konserter. Det började med Agent 006 på Hamburger Börs i Stockholm och har sedan fortsatt med så gott som samtliga av hennes konserter.

Närmast står nu hösten 2018 ett besök på nyrenoverade och nyöppnade Nationalmuseum i Stockholm och ytterligare konstbesök i huvudstaden. Det musikaliska intresset upplever vi genom att se musikalen Så som i himmelen med bl.a. Malena Ernman på Oscarsteatern.

Sammanlagt har under de senaste 45 åren över 80 resor arrangerats med cirka 4000 resenärer. Alla resor har varit till stor belåtenhet.

Under årens lopp har också ett stort antal föreläsare gästat föreningen. Som exempel kan nämnas Carlo Derkert, Bengt Lagerqvist, Classe Campbell, Sven Hagmarker, Calle Örnemark, Inga Bergfeldt, Jan Pol, Björn Gidstam, Bo Lundwall och den från antikrundan bekante Knut Knutsson.

Som tidigare nämnts var medlemsavgiften fem kronor från starten och fram till 1963, alltså oförändrad i fjorton år innan den höjdes till tio kronor, således en dubblering. 1971 kom nästa höjning och då till femton kronor, 1975 till tjugo kronor, 1978 till tjugofem kronor, 1982 till trettio kronor, 1984 till fyrtio kronor, 1987 till femtio

kronor, 1990 till sextio kronor, 1991 till åttio kronor, 1992 till nittio kronor, 1997 till etthundra kronor, 2001 till etthundratjugo kronor, 2004 till etthundrafyrtio kronor, 2007 till etthundrasextio kronor, 2013 till etthundraåttio kronor och 2016 tvåhundra kronor. 1978 var medlemsavgiften tjugofem kronor och värdet av det som lottades ut vid årsmötet uppgick till tjugofem tusen kronor. Tio år senare, 1988 hade medlemsavgiften höjts till femtio kronor och värdet av det som då utlottades uppgick till etthundratusen kronor. Under de senaste åren har den årliga utlottningens vinstvärde legat mellan etthundrasextio och tvåhundratusen kronor.

Under de senaste sex åren har konst för över en million kronor lottats ut. Sammanlagt, under Vetlanda Konstförenings sjuttioåriga verksamhet, har konst för över sex millioner kronor lottats ut till föreningens medlemmar.

Till Konstförenings femtioårsjubileum 1999 inbjöds trettiofem konstnärer att delta vid jubileumsutställningen. Nästan alla hörsammade inbjudan. Utställningen blev mycket uppskattad såväl av besökare som av konstnärer. Efter årsmötet den sjätte februari inbjöds till stor jubileumsfest på Stadshotellet. I festsalen, framför Gustav Svenssons målning över Vetlanda, firades högtiden. Denna stora målning har ju under senare år blivit nedtagen och är arkiverad för att bli uppsatt på någon lämplig plats i framtiden. De konstnärer som deltog i festligheterna skapade en stor oljemålning under kvällens lopp. Senare på kvällen utlottades konstverket bland gästerna.

Under jubileumsåret 1999 skapade konstnären Björn Gidstam en mapp med tre olika motiv från Vetlanda. Denna jubileumsmapp hittade snart många nöjda köpare.

Till jubileumsåret 2009 var det återigen dags med en jubileums-litografi. Denna gång var det konstnären Bo Lundwall som fick uppdraget. Resultatet blev en litografi med en Strömstare som häckar vid Illharjen.

Till jubileet 2009 inbjöds nittiofyra konstnärer som alla tidigare vid något tillfälle ställt ut hos oss. Sextio av dessa hörsammade inbjudan och fick med tre verk vardera deltaga i den stora jubileumsutställningen. Ett stort antal av konstnärerna med respektive samt medlemmar ur konstföreningen firade på kvällen efter vernissagen med mat och dryck i Konstföreningens Hus. En mycket uppskattad tillställning för alla parter.

Vid ett mycket välbesökt årsmöte jubileumsåret 2009 utlottades konst för nästan 210 000 kronor och för underhållningen i Withalaskolans aula svarade Vetlanda Madrigalkör.

En stimulans i arbetet inom föreningen har varit det stora medlemsantalet. Premiäråret hade föreningen etthundrasjuttionio medlemmar. Flest medlemmar var vi under en tioårsperiod från 1995 till 2005 då medlemsantalet låg på drygt 1600 medlemmar. Från 2005 har medlemsantalet sjunkit trots ihärdigt arbete. Men vi är fortfarande den i särklass största konstföreningen i regionen, och en av de största lokala konstföreningarna i hela Sverige. Vårt arbete med att behålla medlemsantalet i vår förening är som i alla föreningar i Sverige idag en stor utmaning.

Som avslutning vill jag framföra ett stort tack till alla dem som genom åren på ett eller annat sätt hjälpt till att föra Vetlanda Konstförening framåt.

Föreningens målsättning att öka kännedomen om och förståelsen för god konst lever vidare.

Håkan Larsson

Resor 1972 - 2018

1972	Malmö	1989	Stockholm	2002	Stockholm
1973	Stockholm	1990	Stockholm	2002	Öland
1974	Stockholm	1990	Paris	2002	Malmö
1975	Danmark	1991	Kalmar och Öland	2003	Danmark
1976	Köpenhamn	1992	Danmark	2003	Stockholm
1977	Stockholm	1992	Stockholm	2004	Västkusten
1978	Göteborg	1993	Paris	2005	Västervik
1979	Paris	1993	Danmark	2006	I Ludvig Frids
1980	Norge	1993	Stockholm		fotspår I
1981	Danmark	1994	Stockholm	2006	I Ludvig Frids
1981	Stockholm	1995	Stockholm		fotspår II
1982	Malmö	1996	Malmö	2006	Danmark
1983	Paris	1997	Vänern runt	2007	I Ludvig Frids
1983	Stockholm	1998	Stockholm		fotspår III
1984	Örebro	1999	Danmark	2010	Skåne
1985	Skånska slott och herresäten	1999	Göteborg	2011	Oskarshamn
		1999	Stockholm	2011	Stockholm
1986	Skåne & Danmark	1999	London	2013	Skåne
1987	Stockholm	2000	Värnamo	2014	Oskarshamn
1988	Finland	2000	Åland	2015	Stockholm
1989	Paris	2001	Gränna	2017	Karlstad
1989	Göteborg	2001	Danmark - Skagen	2018	Stockholm

Föreningsordförande under 70 år

Endast sex personer har fått förtroendet att leda föreningens verksamhet under sjuttio år.

1949-1952	Sixten Allvin
1953-1956	Enoch Johansson
1957-1970	Rune Forsum
1971-1974	Sven Börjesson
1975-1984	Sven-Olof Wictorin
1985-	Håkan Larsson

Samlingsutställningar

Den tavlan vill jag visa dig
15 år 15 utsällare
Ölandsmålare
Konst på papper och trä
Svensk grafik
Skånsk grafik
Porträtt i Vetlanda
Målat på papper
Kvinnan i konsten
De kallar oss naiva
Grafik och glas
Höstsalong
Jubileumsutställning 1999
Konstföreningens samling 2003
Svensk grafik
Konst från Norrland

Konst från Värmland
Grafik och glas 2
Vetlandagruppen
De nio
Konstens vecka 1985
Måleri och glas
Invigningsutställning 1986
Konst från Skåne
Nyss och Nu i Sverige
Sommarutställningar årligen sedan 1987
Sakral konst 2001
Åkerbokkonstnärerna 2004
Tre målare, tre keramiker 2011
Hästen i konsten 2012
Naturnära 2013
Vikingar 2014

Minnesutställningar

1972	Gustaf Franzen	1885-1922
1985	Karl Andersson	1899-1977
1995	Roland Lindberg	1935-1993
2008	Reinhold Ljunggren	1920-2006

Föredragsverksamhet

Carlo Derkert "Från Picasso till våra dagar"
Classe Campbell "Sydeuropeisk konst"
Sven Hagmarker "Experiment med gyllende snittet"
Nils-Göran Hökby "Manet och Impressionisterna"
Ulla Jonsson "Bildanalys och formuppbyggnad"
Jan Pol "Nordisk mytologi"
Jacueline Stare "Picasso, Miro och Dali"
Calle Örnemark "Min konst"
Ingemar Albertsson "Bli inte lurad i mattaffärer"
Göran Schultz "Grafiska Arkitekturer"
Knut Knutsson "Bedömning och värdering av konst"

Margaretha Tauuer "Trender och kriser i branschen"
Bengt Lagerqvist "Att visa konst i TV"
Gunnar Hellman "Naivisten"
Rolf Kjellström "Florens Konstskatter"
Lennart Rudström "Vem står bakom bilderna"
Rolf Strömberg "Konstförfalskarna"
Sven Lundh "Ragnar Persson"
Werner Pallad "Konst och läkekonst"
Eva Londos "Uppåt väggarna i svenska hem"
Cecilia Nelsson "Att se konst"
Bengt Lagerqvist "Gammalt och nytt i konsten"